

Minnesanteckningar från inspirationsdagen "Läslust för alla - om arbete med tillgänglighet"

Närmare 60 deltagare fanns på plats vid inspirationsdagen Läslust för alla på Storsjöteatern den 27/9. Härligt med så bra uppslutning! I publiken fanns läsombud från LSS-boenden och äldrevården, ideella högläsare, bibliotekspersonal och representanter från studieförbund och folkhögskolor. Dagens föreläsare och inspiratörer var Susanne Sandberg, 2015 års läsombud från Skövde, högläsare från Ljungens närbibliotek, David Södergren Medin och Lovisa Kjellin från MTM samt Anna Fahlbeck från Linköpings stadsbibliotek med mångårig erfarenhet av tillgänglighetsarbete.

Årets Läsombud 2015: Susanne Sandberg

Susanne inledde dagen med att berätta om sin erfarenhet av att vara läsombud. Under 2015 fick hon pris som Årets läsombud 2015 efter att ha arbetat som läsombud i ca 20 år.

På MTM:s hemsida kan man gå in och nominera någon som man tycker är värd att vinna detta pris: <http://www.mtm.se/lasombud/priset-arets-lasombud/>

Där kan man också gå in och läsa vad det innebär att vara läsombud: <http://www.mtm.se/lasombud/vad-gor-lasombud-och-hoglasare/>

Susanne anordnar högläsning för både enskilda individer och i grupp. Hon har i nuläget igång tre olika grupper utifrån deras funktionsnedsättningar och olika förmågor. För vissa av grupperna är läsningen schemalagd, medan den för andra sker mer spontant när tid och lust finns.

Susanne använder sig av olika typer av böcker, av den lättlästa tidningen 8 sidor och av den lokala tidningen SLA. Det brukar kunna uppstå bra samtal utifrån tidningen, utifrån horoskop, sport, TV-program m.m. Böcker hon använder är bl.a. Astrid Lindgren, Elsa Beskow, Lennart Hellsing, olika diktböcker samt lättlästa böcker från Vilja, Nypon och Hegas.

I sitt arbete använder hon sig av läsdagboken Vi läser, som finns att ladda ned från MTM:s hemsida:

<http://www.mtm.se/lasombud/for-nedladdning/>

Susanne tipsade också om Lättlästa häften inom olika teman som finns att köpa via FUB:s hemsida <http://www.fub.se/>. Där finns bl.a. dessa häften: "Att bli äldre", "Demens", "Åldras och må bra", "Ett aktivt liv", "Håll dig frisk med bra mat och träning", "När någon är död".

Andra tips från Susanne var att anpassa läsningen efter deltagarna och att läsa böckerna själv först.

Ljungens högläsningsgrupp

Kajsa Jarefors, Eva-Märta Paulsson och Monika Hedman sitter i styrelsen för Ljungens närbibliotek och har i många år arbetat med högläsning, läsecirklar och författarkvällar på biblioteket. De berättade att de blev högläsare efter att de deltagit i en kurs hos Anna Sanders. Kursen bestod av 2 tillfällen + praktik + 1 tillfälle till efter det.

Böcker som de har använt för högläsning är bl.a. dessa:

"Gården på fjället", "Sommarboken", "Hunden", "Bär mig över bron", "Sirila gentlemän sökes", "Den där elden inom", "Öster om Heden", "Kaffe med musik", "Noveller för världens barn", "Som om jag inte fanns", "Vem älskar Yngve Frej".

De läser igenom alla böcker innan högläsningen och de turas om att läsa under 1 timme.

De berättade också att de framöver planerar att införa berättarcaf er på biblioteket i samarbete med Vuxenskolan, ca 1 gång per månad.

MTM - David Södergren Melin och Lovisa Kjellin

David Södergren och Lovisa Kjellin arbetar vid MTM och var inbjudna till tillg nglighetsdagen för att berätta om hur MTM arbetar med att utveckla verksamhet med högläsare och läsombud i hela landet.

David inledde med att berätta om MTM:s uppdrag och hur de på olika sätt kan stötta både läsombud och högläsare:

MTM:s uppdrag är att vara ett nationellt kunskapscentrum för tillgängliga medier och arbeta för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

Utifrån uppdraget håller MTM utbildningar till läsombud och högläsare. Ett läsombud  r ordinarie personal som förmedlar litteratur och högläsning vid regelbundna l sestunder. En högläsare  r frivilliga l sare som bidrar med högläsning f r människor inom äldrevården och gentemot människor som drabbats av demens.

MTM stöttar både läsombud och högläsare. Alla läsombud, högläsare och medlemmar i olika arbetsgrupper för tidningen L sombudet gratis. L sombudet  r en tidning som vill inspirera personal, närstående och andra som ger l sst d till personer som har svårt att l sa själva.

Varje år utser MTM  rets läsombud. Det är ett pris som delas ut till ett läsombud eller en högläsare som har gjort extra fina insatser för att främja l sningen inom LSS-omsorgen eller äldreomsorgen. Priset är 10 000 kronor.

Lovisa Kjellson fortsatte föreläsningen från MTM med att visa det nya materialet "L sa tillsammans" - ett studiematerial f r läsombud och högläsare. Studiematerialet finns att ladda ned här: <http://www.mtm.se/lasombud/for-nedladdning/>

Där finns exempel på vad som kan ingå i att vara ett läsombud, tips på hur man anordnar en bra l sstund, tips på bemötande, olika medier f r tillgänglighet, en lättläst ordlista, tips på ämnen f r temal sning samt en länklista om tillgängliga medier och lättlästa böcker.

P  MTM:s hemsida finns också en studieh ndledning med tips på hur kurs- och studiecirkelledare kan anordna utbildning efter materialet.

Anna Fahibeck, tillg nglighetsbibliotekarie vid Linköpings stadsbibliotek, berättade hur Linköpings stadsbibliotek har arbetat med  ppelhyllor och lättlästa medier. Hon tipsade om att det kan vara värt att ta ett besök till  ppelhyllan för att hitta böcker även för vuxna med funktionsnedsättningar och att speciellt taktila bilderböcker kan vara bra i det här sammanhanget.

Anna p ngerade vikten med att undersöka vilka verksamheter som finns i närområdet som kan vara bra att samarbeta med. Det kan vara t.ex. komvux, daglig verksamhet, barnhabilitering, logoped, psykologer, arbetsterapeuter.

Andra tips från Anna var att bjuda in Vilja och Nypon förlag till biblioteken, att hålla kurser i Egen nedladdning och att gå med i expertnätverket Bibliotek som har  ppelhyllor.

Hon visade också bilder på hur Linköpings stadsbibliotek valt att utforma biblioteksrummet gentemot vuxna med funktionsnedsättningar. Se powerpoint:

Dagen avslutades med gemensamma gruppdiskussioner utifrån föreläsningarna och utifrån önskemål så planerar den regionala biblioteksverksamheten att ta initiativ till en kurs för läsombud och högläsare under våren 2017.